١٦ی ئۆکتۆبەر، فرۆشتنی کەرکوک یان کڕینەوەی.. لاوان عەلی – کامیار سابیر

رووداوەکان و سەرەڕۆییە سیاسییەکانی ئەوانەی ریفراندۆمی ٢٠١٧یان سەپاند کە لە مەطبەخی هێزە ئیقلیمییەکاندا، ئامادەکرابوو، ئاکامە تراژیدییەکانی بە ١٦ی ئۆکتۆبەر، کۆتایی هات. ١٦ی ئۆکتۆبەر، باڵۆنی پڕ لە هاژووژی نەتەوەیی ریفراندۆم و ئینفیصالییە پرۆکسییە ئیقلیمییەکانی فس کردەوە. غروری ئەو نەژادیی و طائیفییە کوردییەی تێکشکاند کە ئەیویست دەستی موخابەراتی تورکیا بگرێت و سنوورەکانی میثاقی میللیی لە ئەجێندای ئەردۆغان و پرۆکسییە کوردەکاندا(پارتیی و بارزانیی و یەکێتیی مولحەق و ...تاد)، رەنگڕێژ بکاتەوە.

١٦ ئۆکتۆبەر، راستکردنەوەی مەسارێکی سیاسیی مورتەزیقەی ئیقلیمیی بوو کە ئەیویست بەشێکی گەورە(ئەگەر هەمووی نا) ی کوردستانی عێراق و ویلایەتی موصڵ، لە عێراق داببڕێ و وەکو میثاقی میللیی کەمالیستەکان، بە سەر خاکی تورکیای ئێستا، بیگێڕننەوە. هاوکات، راستکردنەوەی هەڵەیەکی ستراتیژیی کارەستباری ریفراندۆمێکی قاصیرانە بوو کە کۆمەڵە تاجیری میلیاردێری نەوت و مافیای ئیمارەتی شێخنشینیی سەر بە تورکیا، لە ژێر ناوی ئەوەی کۆمەڵە ئینفیصالەیی (نەژادیی و نەتەوەیی و طائیفیی) بە دەغدەغەدانی مەشاعیری نەژادی کورد و ختوکەی گوتاری ناسیۆنالیستانەی کوردایەتیی و هارکردنی رەگی مەذهەبییەتی سوننییگەریی بەرامبەر بە شیعەگەریی و رقبوونەوە لە عێراق و لە بەغداد، کەمپەینێکی ناعەقڵانیی و ناواقیعیی و سەرەڕۆیانەیان، کرد.

ریفراندۆمی قۆمچییە کوردەکانی سەر بە مەدرەسەی فاشیلی کوردایەتیی کە لە مەطبەخێکی ئیقلیمییدا، ئامادە کرابوو، کارتی دووەمیان بوو، پاش ئەوەی کارتی یەکەمیان، تێرۆریزمەکەی داعش لە سەر دەستی هێزە عێراقییەکان بە دەرەجەی یەکەم و پێشمەرگە (کە زۆرینەیان کوڕی فەقیروهەژاری کورد بوون) بە دەرەجەی دووەم، هەیبەتە عەسکەرییەکەی تێکشکێنرا. لە کاتێکدا، بەشێکی زۆر لەوانەی خۆیان بە زەعیمی رۆحیی پێشمەرگە ئەزانی، لەگەڵ قیادە مەیدانییەکانی داعشدا، لە هەمان ئەجێندای ئیقلمییەوە، دەستوریان وەرئەگرت و دوژمنایەتیی عێراقیان ئەکرد و تیجاڕەتیان پێکەوە

ئەکرد و گوتاری بەتاڵ و بوغزی کوردایەتیی و رقوکینەی نەژادیی و حیقدی طائیفییان بەرامبەر عەراق و عەرەبی شیعە، هەڵئەڕشت و مارکەتینگی سیاسیی و ئابوورییان، پێوە ئەکرد.

پاش ئەوەی تاجیرە میلیاردێرەکانی کوردایەتیی، گوێیان لەو هەموو بانگەوازە نەودەوڵەتیی و ئیقلیمیی و ناوخۆییەی کوردستان و عەراق، نەگرت، بە جێکەوتکردنی بەرژەوەندیی ئیقلیمیی و ئیمارەتەکەی خۆیان، بە حەماقەتی سیاسیی عوصابییانە، ملیان نا بە ئینتیحارێکی سیاسییەوە کە یەکێکە لە گەورەترین فەشەلە سیاسییەکانیان، بەگومان، بە بەرپەرچدانەوەی خیانەتێکی لەو چەشنە کە بە دەسیسەی ئیقلیمیی، خیانەت بەرامبەر سەروەریی خاکی عەراق بکرێ، ئەبێ بەپێی قانون و دەستور و سیادەی عەراق(کە سیادەی هەرێمیش ئەکات)، سنوورێک بە گەڵەلاوژە و پرۆژەی پێکەوەلکاندنی(ئیلحاق- annexation) کەرکوک و ناوچە جێناکۆکەکان بە تورکیای نیۆعوثمانیی ئەردۆغانییەوە، دابنرێ. سوپای عەراق، مەوقیفێکی نیشتمانیی جەرییئانەی نواند کە کەرکوکی لە دەست چەتەکانی کوردایەتیی، سەندەوە. لە واقیعیشدا، ئەوە میلیشیای پێشمەرگەیە کە خیانەتیان لە وڵاتەکەی خۆیان لەو عەراقە کرد کە دەستورەکەی نەک هەر گەلی کورد، ئەپارێزێ، بەڵکو کورد بە جدیی و بە فیعلیی لە حوکمڕانییدا، بەشدارە. خیانەت ئەوەیە کە تفەنگ بنێی بە سوپای فیدراڵیی وڵاتەکەتەوە، وەکو چییش؟ وەکو میلیشیای قاندراوی ئیقلیمیی و بە دەستوری موخابەراتی وڵاتانی تر، ئەم خیانەتە بەرامبەر سوپا و نیشتمانەکەی خۆت بکەیت.

ئەمساڵیش، دوای چوار ساڵ لە فەشەلی ئەو خیانەتە گەورەیەی ریفراندەم، بە ئەوەی ئاژاوەی قەومیی و طائیفیی سەرلەنوێ لە کەرکوکدا بنرێتەوە و بە تایبەتییش لەسەروبەندی ١٦ی ئۆکتۆبەردا، بە دەسیسەی موخابەراتیی و حیزبیی، کۆمەڵێ گەنجی سەرلێشێواو، بە حیقدی نەتەوەیی و طائیفیی، بار ئەکەن و بە بەنەی بردنەوەی هەڵبژاردنێکی پڕ لە ساختەکاریی، تەقە بەسەر هێزە ئەمنییە عەراقییەکاندا(نەک حەشدی شەعبیی) ئەکەن. ئەوەی جێگەی نیگەرانییە، پاش چوار ساڵ لە ریفراندەمی گەمژانە، هێشتا کۆمەڵێ حیزب، سیاسیی و نوخبەی رۆشنبییریی کە بە ئەندێشەی خۆیان، نەیار و رەخنەگری سیاسەتەکانی پارتیین، کەچیی لە ترسی تەخویین بێت یان لەبەر ڕەپبوونی دەمارە قەومییەکانیان، دووبارە و دە بارە، بە شیعاراتی نەتەوەیی و نەژادیی و طائیفییەوە، ئەکەونەوە ناو داوە موخابەراتییەکانەوە و شەڕ و گەچەڵ بە عەراق ئەفرۆشن و گوایە

ح□شدی ش□عبیی(و□□ای ئ□و□ ه□ز□کی طائیفیی□، ب□□ام ح□شد هیچ د□خال□ت□کی ن□کردوو□) د□ستدر□ژیی ب□ س□ر ک□رام□ت و ش□ر□فی کوردای□تیی ئ□و گ□نجان□، کردوو□.

ریفراند□م، چ□ن ف□ش□لی پ□ ه□نرا؟ ئ□ب□ نان□و□ی ئ□م ئاژاو□گ□□یی□ و ئ□م ت□خریب□ سیاسییان□ی ئ□مسا□یش، ب□ د□ست و گوتار□کی نیشتمانیی، ب□ گوتاری پ□ک□و□ژیان و ع□راقییان□، س□روم□، بکوتر□ت□و□ و ه□و□ی ن□ز□کی موخاب□راتی ئیقلیمیی ت□ک بشک□نر□ت□و□. خ□شب□ختان□، ه□ز□کی ع□راقیی ل□ب□ر ح□ساسی□تی د□خ□ک□، هاتن و د□خ□ک□یان ک□نتر□□ کرد، ب□ ئ□و□ی ه□ند□ کورد و تورکمانی نزیک ل□ پارتیی و ب□ر□ی تورکمانیی، بیانووی ئاژاو□ی ن□وان پ□کهات□کان ن□ق□زن□و□ و ب□ پ□□پی ئ□و□ی ک□ تورکمان□کان ژیانیان ل□ م□ترسیدای□ و تورکیا پ□لک□ش ن□ک□ن، ه□رو□کو چ□ن ب□ نزیک ب□عشیق□، ه□نایان و ه□ز□کی مود□□□بی ع□سک□ریی و موخاب□راتیی ل□و□ ج□گیر کراو□.

تورکیا و پارتیی، تورکیا و داعش و پر□کسیی□ تورکمان□کان و ئ□جناس□کانی کوردای□تیی، ل□ ریفراند□مدا، ف□ش□ل□کی گ□ور□یان خوارد و ب□ ز□بری ه□ز و ب□ پاراستنی ک□رکوک و ک□رکوکیی□کان، ب□ پووچ□□کردن□و□ی پیلان و پلان□ ئیقلیمیی□کان، ه□ز□ چ□کدار□کانی ع□راق، سوپای نیشتمانیی ع□راق و میلیشیاکانی ح□شدی ش□عبیی، میلیشیاکانی کوردای□تییان(پ□شم□رگ□)، ل□ ک□رکوک و ناوچ□ ج□ناک□ک□کان، د□رپ□□اند یان ه□ند□کیان س□حبیان کرد□و□(ک□ کار□کی ع□ق□انییان کرد). ئ□ستا دووبار□، ل□ گ□رم□ی ت□زویری ئیلیکتر□نیی ئینتیخابییدا ل□ ع□راق ک□ حیلفی سوننیی-کوردیی- ع□ر□بیی(ئیماراتیی) و طائیفیی(تورکیا) و شیعیی ئیطلاعاتیی خ□گونج□ن ل□گ□□ سیاس□ت□کانی ئ□م□ریکا و سعودیی□، س□رگ□رمی ئ□و ن□شئ□ سیاسیی□ی بردن□و□ن، تورکیا ل□ ر□گ□ی پارتیی و تورکمان□کان و ق□ومیی□کانی کورد□و□، جار□کی تر ئ□ی□و□ ئاژاو□ بن□ت□و□ و ن□خش□ ر□گ□ی□ک ب□ ه□نانی ه□ز□کانی تورکیا بد□زن□و□، ب□□ام کات□ ک□ ئ□زانن شکستیان خوارد، خ□یان ل□ باب□ت□ک□ ئ□دزن□و□ و ب□س□ر د□ست□ک□ و ش□ریک□ک□یاندا (ی□ک□تیی) ئ□ه□نن و خ□یانی ل□ ن□بان ئ□ک□ن و گوتاری ع□راقیی و نیشتمانیی، ب□ ب□لا□□دابردنی پیلان□ک□، ت□خشان ئ□ک□ن.

ئ□و ه□ز□ ع□راقییی□ی ه□ند□کیان ل□ ب□غداد□و□ هاتبوون، ب□ گرتن و ل□پ□چین□و□ ل□وان□ی ت□ق□یان کردوو□ و ئاژاو□ی ق□ومیی و طائیفییان نای□و□، م□ب□ستی س□ر□کیان ئ□و□ بوو□ ک□ بیانوو ب□

تورکیا نەدرە کە چاوی لە کانگای وزەی کەرکوک و چەمچەماڵ و گەرمیانە. هاتنی دەستوبردی ئەم هێزە ئەمنیی و عەسکەریی و موخابەراتییەی سەر بە دامودەسگاکانی عەراق، گەر ئەمەریکا یان ئێران یاخود حکومەتی عەراقیی لە پشتەوە بووبێت، شایانی دەستخۆشیی لێکردنە، چونکە ئەجێنداکەیان پاراستنی پێکەوەژیانی ئاشتیانەی پێکهاتەکانی کەرکوک، بووە. هاوکات، بڕیینی ئەو دەستانەیە کە ئەیانەوێ بە خوێنی نەخۆشی هەڵوەشانەوەی پەیماننامەکانی سایکس پیکۆ، لۆزان، سەرگەرم بن و سنوورە پانتورکییەکەی بگەڕێننەوە بۆ ویلایەتی موصڵ و بەتایبەتییش بۆ کەرکوک و ئەجێندا ئایدیۆلۆژیی، سیاسیی و ئابوورییەکانیان، جێکەوت بکەن.

چوار ساڵ لەمەوبەر، لە ڕێگەی ریفراندۆمەوە، هەوڵ درا، کەرکوک بخرێتە قوڕگی تورکیاوە، ئەم جارە، لە ڕێگەی بەدەستخستنی پارێزگاری کەرکوک بۆ پارتیی یان تورکمانەکان، بە گەمەی دێمۆکراسیی و هەڵبژاردن و زۆریینە (بە هاوکاریی ناسیۆنالیزمی عەرەبیی سوننیی) ئەیانەوێت ئەم کارە بکەن. مەعلومە چۆن قیادەی یەکێتیی کڕن، ئامادە بوون پۆستی سەرۆک کۆماری عەراق، بە پارتیی بفرۆشن و صەد میلیۆن دۆلار وەربگرن، ئەوە ئەمجارە، یەکێتیی نوێ، لەسایەی سەرکردایەتییەکی پرۆ-پارتیی و سەری سەرۆک کۆمارێکی زۆر لاواز و بەرژەوەندیخوازەوە (کە ئامادەیە لە پێناوی کورسییەکەی خۆیدا نەک کەرکوک، بگرە سلێمانییش بخاتە سەر سینییەکی زێڕین و پێشکەشی ئەردۆغانی بکات)، پۆستی پارێزگاری کەرکوک، وەکو دیاریی یەکڕیزیی کورد! لەژێر بەنجی شیعاری بەیەکەوە بەهێزترین و تەصدیقکردنەوەی مەرجەعی عولیای بارزانیی، پێشکەشی پارتیی بکەن. ئەوەی ڕێگرە لەم کارە، یەکێتیی، گۆڕان، نەوەی نوێ، یەکگرتوو، نوخبەی سیاسیی و ثەقافیی کورد نییە، بەڵکو دەسگا قووڵەکانی عەراق و هێزە ئەمنیی و موخابەراتیی و عەسکەرییەکانی عەراقن. بە واتایەکی تر نیشتمانییبوون (لە ئاستی عەراق) و عەراقییبوون و پاراستنی سیادەی عەراقییە کە ڕێگرە لەم پلان و پیلانەی تورکیا و تورکمانە پرۆکسییەکان و هەڵەی تیجاڕیی کوردایەتیی و ناسیۆنالیزمە نەوتییە-کوردییەکە.

بەڵێ ١٦ی ئۆکتۆبەر، قەرارەکەی صائیب و عەقڵانیی و جەرییئانەی عەراقیی بوو لە هەمبەر قەرارەکەی پرۆکسیانەی کوردایەتییە چەتەگەرییە شێخنشینییە بنەماڵەیییەکەدا کە ڕێڕەی جێکەوتکردنی ئەجێنداکانی تورکیای پێ سپێردرابوو. هاوکات، ١٦ی ئۆکتۆبەر، دەحری خیانەتێکی گەورەی وەکو ریفراندۆمی کرد و پێچایەوە. بەهەمان

ش□و□ش، ه□□م□□تی ه□ز□ ع□راقیی□کان ل□م چ□ند ر□ژ□ی رابردوودا، د□حری پیلان و پلانی چ□ند□مین جار□ی تورکیا و پارتیی و ب□ر□ی تورکمانیی□ ک□ خ□ونی سیاسیی و ئایدی□ل□ژیی ب□ میثاقی میلیی□و□ ئ□بیینن. دیار□، ئ□مان□ ب□ هاوکاریی م□نتال□یتیی ن□خ□شی کوردای□تیی و قیاد□ی ی□ک□تیی□ نو□کان ک□ ئامادن□ن ک□رکوک بخ□ن□ موقای□ض□و□ و مانگان□ و سا□ان□ پار□ی ک□نتراکتی فر□شتنی ک□رکوک، ب□ پارتیی و ب□ تورکیا، و□ربگرن.

لاوان ع□لیی – کامیار سابیر